Nro 103.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 26. WRZESNIA ROKU 1797. WE WTOREK

Ukaz JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADCY CAŁEY ROSSYI z Rządzącego Senatu *Litewskiemu Guberskiemu Rządowi.*

Rządzącemu Senatowi Stanu Konsyliarz. Generał Prokuror, Departamentu udzielnych Dóbr Skarbowych Minister, Assygnacyinego Imperyi Banku pierwszy Direktor, Orderow Rossyiskich Podskarbi, Aktualny Szambelan i różnych Orderow Kawaler Xże Imość Kurakin doniosł, że przeszłego Miesięca Julii 27. dnia Jego Imperatorska Mość dla prętszego uformowania nakazanego Herbarza z trzech Tomow składaiącego się: w Pierwszym Dynastye Xiążąt, Hrabiow, Baronow i Slachty Rossyiskich: w Drugim z Łaski Monarszey do Kleynotu Szlachectwa przypuszczonych: w Trzecim zasłużonych iuż na takową godność przez Rangi, nayłaskawiey poinformować raczył; i aby w tak ułożonym Herbarzu, opisanie Herbow, początek każdey Familii i wszystkie potrzebne obiaśnienia były iak może bydź naykróciey zebrane, a nasladuiąc formę takowego opisania Familiow proiective Nayiaśnieyszemu Monarsze ukazywana, zapobiegaiąc temu, że w zebraniu pokrótce wszelkich Dowodow każdey Familii może rozszerzać się do 100. Kart i więcey, przeto urządzić wydanie Herbarza częściami tak: aby w pierwszym exemplarzu umieszczone były z 3ch Tomow Dynastye tych, których Dowody przysłane, w drugim i następnych. Dynastye, których późniey Dowody przedstawione będą, i które w przeciągu tego czasu z Nayłaskawszey woli Monarszey do tey godności przypuszczone będą: każdego takowego Tomu w Axamit oprawnego, karty dozwala się autoryzować Generał Prokurorowi, i ukończony podawać do Naywyższey Approbaty i podpisu Jego Imperatorskiey Mości, i tak autoryzowany dać do Druku z sztychowanemi Herbami. Ze zaś wypełnienie takowego Dzieła wymaga osobliwszey pilności i pracy, w wypisaniu i zebraniu różnych Dowodow o Familiach Szlacheckich z Archiwow Skarbowych i innych Juryzdykcyow, oraz w roztrząsaniu tak tych, iako i przysyłaiących się Dzieł i Dowodow z Guberskich i Szlacheckich Kongressow, oraz od samey Szlachty; a Heroldya expedycyą potocznych Dzieł prędkiego wypełnienia potrzebuiących, tak w uplatowaniu za wolą Monarchy i Rekommendacyami przez Juryzdykcye Officyalistow, iako też i o uwolnieniu onychże na zawsze, lub tymczasowie od obowiązkow i tym podobnemi czynnościami zawsze i bez przerwy zaięta, przedsięwzięła poruczyć takowe Dzieło Ober-Prokurorowi 3go w Senacie Departamentu W. Kozodawlewowi, zaymuiącemu się iuż osnową onego, przydawszy Jemu do pomocy iednego Członka i Sekretarza z Heroldyi, z potrzebną liczbą Kancelarzystow z Kancellaryi Senatu, poruczaiąc onych staraniu Generała Prokurora. *Rozkazali:* zalecić wszystkim Guberskim Rządom, aby dla prędszego wypełnienia Naywyższego Jego Imperatorskiey Mości Rozkazu, o uformowaniu ogulnego Rossyiskich Dynastyow Herbarza, bez zwłoki zapotrzebowali od Guberskich Marszałkow Kopii z uformowanych w Szlacheckich Kongressach Ksiag, Szlacheckich Familiow, które ieszcze nieprzysłane do Heroldyi, i podobnież aby oznaymili Marszałkom, iżby Szlachta, która ieszcze dotąd Wywodow nie przestawiła o Szlachetności urodze-

nia Familii swoich, aby niezwłócznie dostawowali Dowody z Herbami swoich Domow, farbami wyrażonemi, czy do Guberskiego Rządu, czyli też prosto do Heroldyi; dla tego wszelkie Sądownicze Juryzdykcye i Archiwa obowiązane Szlachcie pomagać w wyszukaniu Dowodow Szlacheckiey prerogatywy. Rządy zaś Guberskie tak pomienione Kopie z Ksiąg, iako też składaiące się dowody przysłać bez zwłóki do Heroldyi obowiązane. O czém posłać Ukazy do wszystkich Rządow Guberskich i Sądowniczych Juryzdykcyow; Prześwietnemu zaś Synodowi i Departamentom Moskiewskiego Senatu dla wiadomości kommunikować. — Augusta 7. 1797. Roku.

Za Ober-Sekretarza Nadworny Konsyliarz Piotr Tytow.
Sekretarz Jan Krantz.
Reiestrator Alexy Retz.
iego Departamentu.

Ukaz JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, SAMOWŁADCY CAŁEY ROSSYI z Rządzącego Senatu, *Wszem w obec, i każdemu z osobna donosi się*,

W Imiennym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazie Roku teraznieyszego, 12 Augusta z podpisem własnoręcznym, NAYJASNIEYSZGO MONARCHY, Senatowi danym, wyrażono: „ Gdy rzetelność w opłaciu „ Długow za Wexlami, i innemi Skryptami wielki ma związek z dobrą wia- „ rą, Charakterem i uczciwością; że uchybnienie oney nie inaczey może „ bydź rozumianą, jak tylko postępkiem na wzgardę zasługuiącym, i dla „ Powszechności wielce szkodliwym; dostrzegłszy iednak z okoliczności o „ NAS opieraiących się, że się znayduią tak lekko-myślni, iż pozaciągaw- „ szy Długi, celem uniknienia tylko opłaty onych, porucząią siebie staraniu „ i Opiece drugich, jak się wydarzyło z Taynym Konsyliarzem Hrabią Czer- „ niszowem, któren sam uznaiąc bydź za sprawiedliwie należną, za Wexla- „ mi pretensyą Cudzoziemca Hambichlera, odezwał się jednak, że niema na „ opłatę oney w gotowiznie pieniędzy, i że iego Maiątek pod opieką zostaie. „ Kładąc tamę takowym obrótom z złego nadużycia kredytu w kradłszym się „ i powszechną ruynuiącym wiarę, rozkazuiemy Senatowi wszelkim zalecić „ Juryzdykcyom, aby w poszukiwaniu sprawiedliwych, i za Dokumentami „ należnych Długow, we wszelkiey srogości Exekwowały rygor Praw, bez „ względu na Osoby i akceptacyi innych Opiek, oprócz małoletnim i pomie- „ szanie zmysłow cierpiącym Juryzdycznie przeznaczonych, stosownie do „ Praw dla takowych głosu niemaiących przepisanych; dalsze zaś Opieki, „ Protekcye inaczey exystować nie mogą, jak tylo na Prawie Kuratorow, „ ustanawiaiącym się dla ludzi pozbawionych iuż sposobu wypłaty Długow, „ i obowiązanych do odpowiedzi z całego swoiego maiątku, i których osobiste „ czynności nie jako małoletnich, wszelkiey z Prawa odpowiedzialności są „ poddane. „ Na skutek czego Rządzący Senat Postanowił: o tym Naywyższym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, Rozkazie, publicznemi Ukazami od siebie całey Powszechności ogłosić. Co niniey szym Ukazem publikuie się.

Oryginał podpisany, przez Rządzący Senat. (MP) Drukowany w Sankt Peterzburgu przy Senacie, Augusta 13 dnia, 1797 roku.

z *Wiednia* 6. *Września.*

Generał *en Chef Buonaparte* zaprosił Pełnomocników *Cesarskich* do *Passesian* zamku blisko *Udine* leżącego; tam d. 28. Sierp: rozpoczęły się negocyacye. Dnia następuiącego dawał wielki obiad. Wkrótce spodziewamy się podpisania pokoiu. *Municipalność Udinska* oddaiąc mu wizytę, żaliła się na nieustaiące rekwizycye. Dni dwanaście odpowiedział, bądźcie cierpliwemi, los wasz będzie rozstrzygniony. *Austryacka* armia pod kommendą Generała *de Terzy* stoi dziś w 4. obozach mało co od siebie odległych, iak tylko upały pozwolą, Kawalerya dotąd rozrzucona przyłączy się do Infanteryi.

Piszą z *Triestu*, iż w okrętowym warsztacie znaleziono 4 bomby, z których 3 bliskie były zapalenia; ponieważ zaś magazyny drzewa, lin, żaglów, konopi, bardzo bliskie były, nie można sobie wyobrazić, iak daleko pożar mógł się rozszerzyć, sledzi Policya winowayców; to wiadomo, iż podpalacze na dwóch łodziach umkneli z portu.

Względem przyszłego Kongressu o pokoy między *Francyą i Rzeszą Niemiecką*, wielkie ieszcze trudności zachodzą. Ułatwi się wszystko za nadeyściem wiadomości pożądanych z *Udine*. Rozumieią niektórzy, iż Pełnomocnicy w *Lille* zgromadzeni oglądaią się na czynności Generała *Buonaparte* i *Margrabi de Gallo*, gotowi traktat podpisać między *Francyą* i W. *Brytanią*, skoro tylko *Cesarz Jmość* otrzyma słuszną nadgrodę za kraie utracone. Zdaie się rzecz pewna, iż *Adiga* będzie granicą Państwa *Austryackiego* od *Włoskiey* ściany. Drogi publiczne w *Istryi* na rozkaz Rządu śpiesznie naprawiaią. Gdyby nieszczęściem do woyny przyiść miało, wszyscy Officyerowie na pensyach zostaiący, którzy ieszcze lat 60 nie maią, służyć będą w garnizonach, albo też w batalionach *rezerwy*, w następne czasy żaden Officyer pensyi nie otrzyma, któryby lat nie miał 60, wyiąwszy ciężko na woynie ranionych. *Feld-Marszałek Hrabia Clerfait* niebespiecznie choruie.

Xże Jmość Ferdinand de Wurtemberg kommenderuiący w *Austryi Niższey*, doznał okropnego przypadku. Gdy iechał blisko *Gratz* przelęknione konie unosić go zaczęły; umysiił więc wyskoczyć z poiazdu; lecz nieszczęściem upadł pod koła, które mu przeszły przez piersi i ręce. Jest iednak nadzieia, iż przyidzie do zdrowia. Generał *Mack* z wyraźnego rozkazu *Cesarza Jmości* po wszystkich armiach ogłosić kazał, iż Officyerom nie maiącym ochoty, wolno iest w każdym czasie służbę porzucić.

z *Londinu* I. *Września z Gazety Frankfortskiey.*

Kiedy nadzieia pokoiu słaba iest, zwraca się troskliwość narodu ku silnemu woyny nieuchronney popieraniu W *Anglii, Szkocyi, i Irlandyi* grożą wylądowaniem nieprzyiaciele zawzięci. Ministrowie chcąc pokazać, iak przedsięwzięcia ich są próżne, podali do wiadomości powszechney dokładne opisanie potęgi morskiey. Podzielona iest na 5 eskadr, którym przywodzą Admirałowie, *Duncan, Bridport, S. Vincent, Pringle i Parker*, krążący pod *Texel, Brest, Cadix, Przygórkiem Dobrey nadziei, i w Indyach Zachodnich.* Nie licząc fregat i mnieyszych okrętow, liniowych maią 3. od 112. armat, 6. od 110. 14. od 98. 5. od 84. 61. od 74. 30. od 64. 13. od 50.

Znaydowanie się na radach gabinetowych Posła *Cesarskiego i Portugalskiego* oczewistym iest dowodem, iż dawney przyiaźni związki między W. *Brytannią* i pomienionemi Dworami nie są zdargane. *Lord Malmesbury* często przysyła Kuryerow; o negocyacyi w *Lille* przedłużoney głoszą, iż dawno ukończyłaby się pomyślnie, gdyby P. *Dundas* chciał odstąpić Przygórka *Dobrey Nadziei*; gdyż to pewna, iż część większą zdobyczy naszych oddamy nieprzyiaciołom przez kompensacyą za kraie w *Niemczech* zawoiowane. *Lordowie Admiralicyi* kazali podać sobie dokładną wiadomość względem więźniow *Francuzkich.* Znalazło się ich 20. tys: zamiana dotąd nie iest uskuteczniona, ponieważ Direktoryat nie chce uwolnić sławnego Kapitana *Sidney Smith.*

Kontr-Admirał *Nelson* straciwszy rękę prawą w attaku miasta *Santa Crux* na wyspie *Teneriffa*, przybył do *Portsmouth*; przywitany od Obywatelów z okazaniem nayczulszey radości udał się do *Bath*. *Lord S. Vincent* traci w nim Officyera walecznego. Zginął tamże Kapitan *Boven*; 44 ludzi poległo. 105. iest ranionych; 97. zatopili *Hiszpani* z fregatą *Fox.* Gubernator *Guttierez* chciał przymusić do poddania się tysiąc wylądowanych *Anglików*; lecz gdy *Nelson* pogroził spaleniem miasta; wszystkim pozwolono powrócić do okrętow. Rozruchy *Szkockie* nie są ieszcze uspokoione. Na wielu mieyscach przeciw niepostusznym prawa *Marsowego* użyć musiano. W *Irlandyi* kraiowe tribunały zatrudniaią się sądzeniem *Defenders*, którzy do ostatnich spisków należeli.

Z *New-York* odebraliśmy dokładne opisanie przyczyn aresztowania Reprezentanta *Blount* D. 3. Lipca Prezydent *Adams* pod obowiązkiem sekretu doniosł Kongressowi, iż ma u siebie list pomienionego Obywatela do P. *Carey* tłomacza narodow *Indyiskich.* Z tąd się pokazało iż *Blount* ułożył napadnienie *Floridy Hiszpańskiey. Angielskie* woyska z *Canady* wyszedłszy, maiąc ułatwioną drogę przez Prowincye zachodnie Rzeplitey, wzmocnione 2. tys: *Amerykanow* od P. *Blount* zaciągnionych, wsparte od narodów dzikich z *Georgią i Tenessee* granicznych łatwo ten zamysł przywiodłyby do skutku. Wiedział o wszystkim *Liston* Poseł *Angielski*; lecz potrzebnych instrukcyi od swoiego Dworu ieszcze nie odebrał. Rzecz poszła w przewłokę; tym czasem Sekretarz woienny *Henry* doszedł taiemnicy; *Blount* chciał uciekać do *Caroliny* północney; zchwytany, z liczby reprezentant w wyłączony, oskarżony o występek obraź o-

nego narodu, na parękę wzięty, uszedł naostatek, i nie wiadomo dokąd. Wiele innych osob zacnych do spisku należało. Kongress rozstrząsaniem całey sprawy pilnie się zaprząta. Z *Hagi* wiadomość mamy, iż przybyli tam *Amerykańscy* Posłowie *Pinckney i Marshall* wyznaczeni do ułożenia w sposob przyiacielski wszelakich sporow z *Rzeplitą Francuzką*. Na mieysce tr eciego Pełnomocnika *Dana*, który urzędu nie przyiął obrany iest Reprezentant *Gerry*; za jego przybyciem negocyacye będą rozpoczęte.

Według listow z *Madras* nadesłanych, powstał spor wielki między *Tippo Saibem i Raią Cotiote* o kilka słoniow. Kommenderniący woyskiem kompanii *wschodnio-Indyiskiey* Półkownik *Dow* na czele tysiąca ludu ruszył chcąc pośrednictwem swoim przywrócić pokoy i zgodę, albo też mocą przymusić do zawieszenia broni. Lecz gdy ciągnął z *Wynaad* do *Cotiote*, napadniony w drodze przez zbuntowanego *Raia Pyche*, stracił 300. żołnierzy, i część wielką ammunicyi. Męstwo Majora *Cameron* zapobiegło większey klęsce; wszakże ten Officy r zasłaniaiąc odwrót Wodza swoiego, w boju poległ. *Tippo Saib* powrócił do stolicy Państwa swoiego *Seringapatnam*.

z Paryża 5. Września z Gazety Hamburgskiey.

Już się więc ukończyła, którą nam z dawna grożono, rewolucya; czas pokaże, czyli narod ma sobie winszować zaszłey odmiany; ciesży się przynaymniey dziś każdy, iż wszystko się stało bez krwi rozlania. W nocy z d. 4. na dzisieyszy, cokolwiek w *Paryżu* znaydowało się *Emigrantow*. *Szuanow*. *Wandeyczykow &c.* uderzyli na Pałac Direktoryatu. Attak był słaby. Straż władzy wykonawczey dała odpor skuteczny. Zatym na rozkaz Prezydenta *Lareveillere*, Generał *Augereau* dał hasło woysku całemu wziąć się do broni. Przebudzeni rozruchem niezwykłym Inspektorowie sali, zgromadzaią się na radę. Tych naypierwiey w areszt wzięto. Gdy Generał *Pichegru* przypominał zasługi swoie żołnierzowi powinność pełniącemu. Wiem, odpowie, iż dobrym byłeś wodzem, lecz złym iesteś obywatelem; ja zaś prostym będąc żołnierzem, kocham Oyczyznę. W krótce potym ogłosił Direktoryat korrespondencyą iego z Emigrantami *Antraigues i Montgaillard* prze i tą w *Wenecyi* przez Generałow *Buonaparte*, *Clarke*, i *Berthier*, przysłaną i zaświadczoną. Gdy ieszcze stał na czele armii *Renu i Mozelli*, Xże *de Conde* przyrzekł mu półtora milliona w gotowiźnie. 200. tyś: rocznego dochodu, Dobra *Arbois* w *Franche-Comte*, pensyą żonie i dzieciom łaskę Marszałka *Francyi*, czerwoną wstęgę, pałac w *Paryżu* naywspanialszy, 12. armat zdobytych na *Austryakach*.

Po chwili woyska opasały salę Rady 500. osadziły wszystkie rynki, ulice, mosty, &c. armatami, aresztowały kilkadziesiąt Prawodawcow. Z rana o zwyczayney godzinie zgromadziła się *Rada Starszych* do Sali Szkoły Chirurgiczney. Rada zaś 500. do Sali zwaney *Odeon*. Wybrano Deputacyą, do którey wchodzi *Granpré*, *Chazal*, *Villers*, *Sieyes i Boulay*; tey obowiązkiem iest postrzegać bespieczeństwa i wolności Zgromadzenia Prawodawczego, Direktoryatu; tudzież zachowania w całości Konstytucyi r. 3. Czytano potym odezwę Direktoriatu do Obywatelow *Paryzkich*, w którey donosi, iż *Roialistowie* płaszczykiem umiarkowania przykryci w Radach Narodowych, dostoyność Królewską przywrócić zamyslali.

Zatym Rada 500. podziękowawszy armiom za wierność i przywiązanie ku Rzeltey w trudnych czasach okazane, przystąpiła do sądzenia winowaycow. 65. skazano na deportacyą. Imiona ich: *Aubry*, *Aimé*, *Favart*, *Boissy d' Anglas*, *Bornes*, *Bourdon de l' Oise*, *Cadroi*, *Couchery*, *de la Haye Desmolieres*, *Delarue*, *Doumerc*, *Dumolard*, *Duplantier*, *Duprat*, *H. la riviere*, *Imbert*, *Colomes C. Jourdan*, *Carriere*, *Gomiconst*, *Lemerer*, *Mersan Madier*, *Maillard*, *Noailles*, *André*, *Pavie*, *Pastoret*, *Pichegru*, *Polissard*, *Feburier*, *Quatremere*, *Saladin*, *Simeon*, *Vauvilliers*, *Vaublanc*, *Villaret-Joyeuse*, *Villot*, *Marbois*, *Dumas*, *Feyrault*, *Vaillant*, *Lafond-Ladebat*, *Caumont*, *Muraire*, *Murinais*, *Paradis*, *Portalis*, *Rovere*, *Troncon du Coudray*, *Brottier*, *Lavilleurnois*, *Duverne*, *Cochon*, *Dosonville*, *Miranda*, *Suard*, *Mailhe*, *Ramel*, *Carnot*, naostatek i *Barthelemy* Direktorowie Rzepltey

z Mediolanu 29 Sierpnia z Gazety Berlińskiey.

Generał *en Chef Buonaparte* przed swoim do *Udine* przyiazdem przyłączył do Direktoryatu *Rpltey Cisalpińskiey* Obywatela *Briche* Konsula *Francuzkiego* w ziemi *Włoskiey*; w instrukcyi daney Kommissarzowi woyskowemu stanowi. 1. Ponieważ *Rplta Cisalpińska* płaci do kasy armii *Włoskiey* millon liwrow co miesiąc, wszystkie iey Departamenta od rekwizycyi wolne będą. 2. Granice niniewsze Rzpltey zamykaią w obrębie swoim kraie między rzekami *Tesin i Oglio* leżące, tudzież *Modenę*, *Bononnią*, *Ferrarę i Romanią* 3 Woyska *Francuzkie* w tych Prowincyach rozłożone, ich nakładem utrzymywane bydź maią. *Cisalpińskie* legiony z granic Rzepltey wyszedłszy, znaydą opatrzenie w Magazynach *Francuzkich*.

Basza de Scatari pisał do Gnerała *en Chef* prosząc o obronę i opiekę dla poddanych sobie, iak ich nazywa, *Albanczykow* Kładziemy tu wstęp listu sposobem prawdziwie *Orientalnym* ułożonego: Bóg, powiada, wielki iest i dziwny w dziełach swoich. Generałowi *en Chef Buonaparte* protektorowi prawa *Jezusowego*, mężowi potężnemu w *Rzepltey Francuzkiey*, Generałowi Generałow, wspaniałemu zwycięzcy Państw *Włoskich*, Wodzowi wiernemu, szacowanemu, miłosiernemu i dobroczynnemu, Xiążęciu Generałow, Odpowiedział skromnie Generał *en Chef*: „ Czytałem, „ powiada, zukontentowaniem pochlebne wy „ razy listu twoiego. *Rplta Francuzka* szczeł„ na iest przyiaciołką *Ottomańskiey Porty*,

Nro 103.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 26. WRZESNIA ROKU 1797. WE WTOREK

Dokończenie z Mediolanu.

„ Lecz naybardziey poważa i ceni *Grekow i* „ *Albańczykow*, ktorym panuiesz. Załośna mi „ iest śmierć brata twoiego. Zacny Rycerz i „ zbyt śmiały, godzien był zaiste losu szczę- „ śliwszego. Lecz umarł śmiercią żołnierzo- „ wi pożądaną i chwalebną. Przyłączam roz- „ kaz moy względem dawania potrzebney „ ochrony flagom *Ottomańskim* na *Adriatyc-* „ *kiey* odnodze. Uczyniemy dla *Turkow* cóś „ jeszcze więcey niż li dla narodow nam przy- „ iaznych, w każdym zdarzeniu ochraniać bę- „ dą *Grekow i Albańczykow*, tobie zaś *Baszo!* „ dam dowod moiego szacunku. Przyim'y w „ zakład 4. paki strzelby, które ci posyłam. „

Buonaparte.

Armia *Alpeyska*, ktora dotąd zostawała pod Kommendą Generała *en Chef Kellermann* Diwizyami dziś wkracza do ziemi *Włoskiey* Wódz oney przeszły zarządza teraz regimentami w południowych Prowincyach *Francuzkich* stoiącemi. Cały Generał Sztab udał się do *Udine*, co niektórzy maią za dowod, iż woyna znowu się zacznie. W tym przypadku, Generał *Dessaix* od armii *Renu i Mozelli* niedawno do *Mediolanu* przybyły, i z naywiększemi honorami od *Włoskiey* przywitany. hetmanić będzie legionom *Cisalpińskim*. Do *Genui* przybyło dwóch Konstitucyinych Biskupow; ci iadą do *Rzymu* dla umówienia się z *Oycem S.* względem opłakanego dziś stanu Kościoła we *Francyi*. Generał *Duphot* zaczoł iuż zatrudniać się organizacią woysk *Liguryiskich*. Nowa Rzeplitey Konstitucya, d. 14 podaną została ludowi do przyięcia; gdyż *Włochom* nie zostawiono tey wolności w odrzuceniu, iaką mieli do tych czas *Batawowie*, *Genueńczycy*, mianowicie Szlachta, widząc się nazbyt obciążonemi przez Kontribucye, w *Lucce i Florencyi* schronienia szukaią. Połowa ich maiątku i dochodow na skarb publiczny iest przeznaczona. Obywatele lenności *Papiezkiey Conscente* podniosszy bunt, chcą bydź przyłączonemi do Rzeplitey.

z Padwy 25. Sierpnia z Gazety Berlińskiey

Dnia wczorayszego Generał *Buonaparte* przybył do naszego miasta, wysiadł przed kwaterą Generała *Massena*, z którym iadł obiad. Po południu cała iego Diwizya stanela pod bronią na rdwninie przed bramą *Savonarola* uszykowana. *Buonaparte* z wielo Generałami, wyszedł do żołnierzy; tłum ludu był nadzwyczayny. Po odprawioney *rewii*, Generał *en Chef* doniosł publicznie, o pokoiu z *Portugalią* zawartym, przydaiąc, iż ma nadzieię gruntowną prędkiey z *Anglią* ugody. Jadę, rzekł nakoniec, do *Udine*, maiąc gałązkę oliwnę w iedney, broń w drugiey ręce, i spodziewam się ukończyć pomyślnie negocyacyą z *Cesarzem*; teyże nocy wyiechał do *Treviso*.

z Florencyi 26. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Już to raz drugi aresztowano blisko *Pescin* nieiakiego *Pesqualini*, który mieniąc się Kommissarzem *Francuzkim*, śmiał nakazywać kontribucye. Zeby raz trzeci nie przewinił, ma bydź odesłany do Republikantskiego sądu. W *Santa Croce* pochwycono dwóch młodzieńcow, ktorzy lud zbuntować chcieli. Pod czas inkwizycyi głośno narzekali, iż są prześladowani za *opinie polityczne*; bo ta iest dziś powszechna *Włoskich* buntownikow wymówka, ktorzy dobrze wiedzą, iż dla tey przyczyny więzionych ludzi, *Buonaparte* w *Rzymie*, *Neapolu*, *Turinie*, *Wenecyi &c.* na wolność kazał wypuścić. Lecz nie tak się dzieie w *Toskanii*; nie było do tych czas przykładu, żeby kto za *opinie* politycznemi zwadne cierpiał; skoro prawom i władzy kraiowey należne pełnił posłuszeństwo. Y to podobno Rządu łagodność pobudką iest *Anarchistom* do wszczynania rozruchow. Kilka przykładow surowych na szerzące się złe lekarstwem będzie skutecznym.

z Mantui 20. Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

Dnia 9. nowa Administracya zaczeła Urzędowanie swoie w mieście naszym. Kommenderuiący Generał *Miolis* wybrał do niey osoby, stosuiąc się do roskazow Generała *en Chef Buonaparte*, których ta iest osnowa. Administracya kraiu *Mantuańskiego* składać się będzie z 11. osob, z których 3 co *dwie lecie* odmieniać się powinny; gdy los wskaże którzy kończyć urząd maią. Kommendant *Mantui* wyznaczy następcow, *jeśli tak zdawać się będzie Generałowi en chef.* Wszystkie prawa przez Administracyą ustanowione, maią bydź ogłoszone ludowi imieniem *Rzeplitey Francuzkiey*; wykonywane zaś bydź nie mogą bez

dozwolenia kommenderuiącego. Adminiftracya z 4. Deputacyi fkładać fię powinna Municipalność miafta ftołecznego *Mantui* złożona z 7. osob wybranych przez Kommendanta, podobną będzie do municipalności uftanowioney w *Mediolanie*. Podatki opłacać będą wfzyscy bez wyłączenia Obywatele, w miarę fwojego maiątku Wfzelkie przywileie Szlacheckie fą zniefione. Adminiftratorowie drukiem co rok zdawać będą rachunek z przychodu fkarbowego i wydatkow.

Pokazuie fię z wyrazow tey uftawy, iż Republikanie nie myślą powrócić *Mantui Cefarzowi Jmści*, gdy w ney dwuletnich ftanowią Urzędnikow; ani też przyłączyć onę do Rzeplitey *Cisalpińfkiey*; gdy chcą Rząd mieć w kraiu oddzielny, i Kommenderuiącemu podległy. Zatrzymaią więc podobno dla fiebie ogromną twierdzę *Francuzi*; tym fposobem, i Narodow podbitych wierności będą pewnieyszemi, i zaflonią *Włochow* od poftronney napaści daleko fkuteczniey.

z *Hagi* 10. *Września z Gazety Leydeńfkiey.*

Wyflany od Poflow naszych z *Paryża* Kuryer, w 50. godzinach przyniofł nowey Konwencyi ważną wiadomość, iż w tym mieście d. 5. zafzła dość fpokoyna rewolucya, która zupełnie padła na ftronę władzy wykonawczey. *Oppozycya* nie chcąca przyftąpić do żadney ugody, puszczaiąc w przewłokę interefsa fkarbowe, ażeby, iak powiadaią, tym fposobem armie zwinąwszy republikańfkie, za pomocą organizuiącey fię gwardyi narodowey władzę Królewfką przywrócić; oftatecznie potłumioną zoftała; *Carnot* o którym mieszono iż uciekł lub fię zabił, i Direktor *Berthelemy* areszt wani i na *deportacyą* fkazani. Tenże los potkał wielu prawodawcow, ich ftronnikow &c. Stało fię zaś wfzyftko bez narufzenia fpokoyności publiczney, ftaraniem Generała *Augereau*, który przykładną karność między żołnierzem utrzymać umiał. Powiadaią, iż Rada 500. chciała wezwać do kraiu *Xcia do Conde*, z całą Emigrantow armią. Lepiey ieft czekać pewnieyszych wiadomości. Pamięta każdy, iak w r. 1793 *Jakobini* ofkarżali *Konwencyą* o zamyfły Rzeplitey fzkodliwe, ażeby tym fposobem nieprzyiacioł fwoich zgubili. Y to ieszcze przydaią, iż flawny *l'Abbe Sieyes* Direktorem zoftał; kto drugim, nie wiadomo.

Generałowie *Daendels* i *Dumonceau* po odprawioney tu radzie z osobami rządowemi powrócili do *Texel*, wfzyftkie woyfka na okrętach tak długo trzymane, nie doczekawfzy fię wiatrow pomyslnych do wyiścia pod żagle na taiemną wyprawę, na ląd wyfadzaią, powracaiąc do fwoich garnizonow Nieprzyiaciel coś zamyślał o fpaleniu flotty; zbliżyło fię do portu kilka ftatkow. Roftropne urządzenia Admirała *de Vinter* niefzczęściu zapobiegły. W tak fmutnym ftanie zoftaiąc *Batawowie*, cieszemy fię przynaymniey z pomyślnego powodzenia nafzych zprzymierzeńcow. W *Madricie* Minifter woienny odebrał wiadomość, iż nie tylko nie powiodło fię *Anglikom* naiechanie wysp *Canaryifkich*; lecz nadto ponieśli klęfkę attakuiąc *Cubę w Ameryce*. Niektórzy znaiąc dobrze fposob myślenia pozoftałych Direktorow *Francuzkich*, wnofzą nie bez przyczyny; iż nie będzie odtąd wolno *Batawom* odrzucać napisaną pracowicie Konftytucyą, ftraci na tym nie mało mniemana Rpltey niepodległość, gdyż prawdziwey nie zna, woyfkiem poftronnym osadzona, lecz zyfzcze wewnętrzna kraiu fpokoyność, którey równie nie znamy od r. 1781.

OBWIESZCZENIE

Za wyraźnym Dozwoleniem Rządu.

Żona Franciszka Fribesa Kupca Wileńfkiego, maiąc fobie wyznaczony od Zwierzchności Krajowey, Sąd Ziemfki Powiatu Wileńfkiego, na rozpoznanie i rozpatrzenie fprawy konkursowey przez tegoż Fribesa podniefioney; z *dozwolenia Rządowego uwiadamia* wfzyftkich Debitorow męża fwoiego i w jakikolwiek fposob do maiatku onego interefsowanych, ażeby w naftępnym miefiacu Oktobrże przed rzeczonym Sądem Ziemfkim Wileńfkim ftawali; albowiem w niestanności ich przeciwko Debitorom podług Praw tuteyszych formowany będzie zaoczny Procefs, a Kredytorowie w pretensyach fwoich zoftaną bez fatysfakcyi.

Dni oftatnich teraznieyfzego Miefiaca Września zaczyna fię prenumerata na Gazetę pod titułem Kuryer Litewfki; z pocztą kofztuie złotych 80 na mieyscu wzięta złotych 60. na rok.